מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עלילת הסיפור ואת דמויותיו המרכזיות
- לזהות את המבנה המעגלי ואת האמצעים האמנותיים בסיפור
- לנתח את נושא ההתבוללות ומוטיב האכילה בסיפור

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת העלילה

1. ב – סכין ציידים
2. ג – ברפת
3. ב – אכלה אותם

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הסיפור מסופר על ידי מספר כל־יודע בגוף שלישי
2. נכון – כך מתואר במבנה הסיפור, במקביל להתרחקותו מיהדותו
3. נכון – כך מתואר ברגע ההתקפה בשיא הסיפור

חלק ג' – השלמת מילים

1. קופת
2. הילני
3. קריאת שמע

חלק ד' – התאמה בין מושגים

1 – ד (הסיפור נפתח ומסתיים ביוסף יוצא ליער עם קופתו)
2 – ג (הקורא יודע יותר ממה שיוסף יודע)
3 – א (כלי הפיתוי והשליטה של האדונית ביוסף)
4 – ב (דימוי הסכין המקשר למבטה של האדונית ולסכנה הצפויה)

חלק ה' – סדר האירועים בעלילה

1. יוסף פוגש את האדונית ומוכר לה סכין ציידים
2. האדונית מרשה ליוסף ללון ברפת
3. יוסף עובר בהדרגה מהרפת אל הבית וחדר השינה
4. יוסף חולם חלום שבו הוא נאכל

חלק ו' – שאלות פתוחות לכתיבה

1. יש להתייחס לאכילת מאכלי נוכרים, לשחיטה הלא כשרה ולשינוי בתגובתו של יוסף לאורך הסיפור, שמעיד על התרחקות הדרגתית מהלכה
2. תשובה פתוחה - יש להתייחס לתמימותו וחולשת אופיו מול הפיתוי של האדונית, ולתת נימוק מבוסס על הטקסט

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציפייה לתשובה שתזכיר את הפיתוי, הנוחות והמזון שמציעה האדונית ואת ויתורו ההדרגתי על מצוות וזהות
- ציפייה לאזכור המבנה המעגלי, וקישור בין יציאתו וחזרתו ליער לבין מצב היהודי הנודד בגולה
- ציפייה לאזכור קריאת שמע ביער כרגע שמחזיר אותו לזהותו ומצילו

טיפים להפעלה:

- מומלץ לקרוא בכיתה קטעים נבחרים מהסיפור לפני התרגול כדי לחזק את ההבנה
- כדאי להדגיש את הקשר בין מוטיב האכילה למוטיב ההתבוללות בדיון כיתתי
- בחלק הפתוח מומלץ לעודד תלמידים לבסס את עמדתם על ציטוטים קצרים מהסיכום

דף תרגול: "האדונית והרוכל" מאת ש"י עגנון

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

"האדונית והרוכל" הוא סיפור קצר מאת ש"י עגנון על רוכל יהודי הנקלע לביתה של אדונית נוכרייה ביער. הדף יעזור לכם לתרגל את עלילת הסיפור, דמויותיו, מבנהו והאמצעים האמנותיים בו.

בנק מילים: קופת | קריאת שמע | הילני

1 חלק א' – הבנת העלילה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה יוסף מוכר לאדונית בפגישתם הראשונה?

א) בד לשמלה ב) סכין ציידים ג) תכשיט זהב

2. היכן האדונית מרשה ליוסף ללון בלילה הראשון?

א) בחדר השינה שלה ב) במחסן ג) ברפת

3. מה האדונית מתבדחת שעשתה לבעליה הקודמים?

א) גירשה אותם מהבית ב) אכלה אותם ג) מכרה אותם

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הסיפור מסופר בגוף ראשון מפי יוסף.	☐	☐
2	מקום הלינה של יוסף מתקדם בהדרגה מהרפת אל חדר השינה.	☐	☐
3	האדונית נושכת את צווארו של יוסף אך דמו קר.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. יוסף הוא רוכל יהודי הנודד ביער עם _____ סחורה על גבו.

2. האדונית הנוכרייה נקראת בשמה _____ .

3. המצווה היחידה שיוסף ממשיך לקיים היא _____ .

4 חלק ד' – התאמה בין מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מבנה מעגלי	___	**א.** כלי הפיתוי והשליטה של האדונית ביוסף
2. אירוניה דרמטית	___	**ב.** דימוי הסכין המקשר למבטה של האדונית ולסכנה הצפויה
3. מוטיב האכילה	___	**ג.** הקורא יודע יותר ממה שיוסף יודע
4. הטרמה	___	**ד.** הסיפור נפתח ומסתיים ביוסף יוצא ליער עם קופתו

5 חלק ה' – סדר האירועים בעלילה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	יוסף חולם חלום שבו הוא נאכל
☐	יוסף פוגש את האדונית ומוכר לה סכין ציידים
☐	האדונית מרשה ליוסף ללון ברפת
☐	יוסף עובר בהדרגה מהרפת אל הבית וחדר השינה

6 חלק ו' – שאלות פתוחות לכתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו כיצד מוטיב האכילה מבטא את ההידרדרות הדתית של יוסף במהלך הסיפור.

2. הביעו עמדה: האם לדעתכם יוסף אשם במצב שאליו נקלע, או שהוא קורבן נסיבות? נמקו.

כרטיס יציאה

מה גורם ליוסף להתרחק בהדרגה מזהותו היהודית?

אילו אמצעי אמנותי בולט במבנה הסיפור ומה הוא מבטא?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀